

vaditi se v dobrem in zlahtnem, ljubiti svojega bližnjega, kakor samega sebe in Boga čez vse. V to svrho prosimo Božjega blagoslova, da nam bode mogoče, svojim obljubam zvestim ostati.

Letno poročilo čveterorazredne deške ljudske šole v Rudolfovem — (Rudolfswertu) 1883/4. l. zaznamnja v šolski knjižnici 279 različnih knjig v 410 zvezkih. Poučevalo je 5 učiteljev č. č. o. o. frančiškanov. V šolo je hodilo 169 učencev.

Letno poročilo čveterorazredne deške in dvorazredne dekliške šole v Črnomlju 1884. l. ima na čelu lično in prav primerno povest »Janez Vrlin« (nekaj v pouk in kratek čas; napisal Fr. Šetina). Poučevalo je 5 učiteljev, dva kateheta in ena učiteljica. Šolske mladine je bilo vse vkup 591.

D o p i s i.

Od Kolpe. Okrajna učiteljska konferencija na Vinici v 13. dan avgusta t. l. za okrajno poglavarstvo Črnomelj. Po ukazu blagorodnega gospoda c. kr. okrajnega šolskega nadzornika zbralo se je učiteljstvo užé ob 9. uri dopoldne, ter udeležilo se sv. maše po umrlem tovarišu gospodu Josipu Kavšek-u. Pri sv. opravilu peli so zbrani učitelji. Po dokončani sv. daritvi šlo je učiteljstvo in mnogo zbranega pobožnega ljudstva na gomilo ranjcega, kjer je zapelo po opravljenih molitvah dve žalostinki. Marsikatero okó se je rosilo po prezgodaj umrlem tovarišu. Od gomile Kavšek-ove šel je sprevod k grobu ranjcega Tomsiča, bivšega učitelja Viniškega in očeta našega vrliga pisatelja, gosp. Ivana Tomsiča, in tudi na tem grobu so učitelji zapeli žalostinko.

Ob $\frac{3}{4}$ 10 sešlo se je pa vse učiteljstvo v krasno okinčani sobi I. razreda Viniške dvorazrednice. Razun nadučitelja Semiškega, gospoda J. Schiller-ja, ki se je o tem času moral kot c. kr. častnik udeležiti vojaških vaj, bili so navzoči vsi gg. učitelji in gspdc. učiteljice tega okraja. Zbrane počastili so se svojo navzočnostjo tudi c. kr. okrajni glavar, blagorodni gospod Henrik Jagrič, Viniški župnik, g. Jurij König, in deželni potovalni učitelj kmetijstva, g. Pirc.

Gospod predsednik z ganljivimi besedami pozdravi skupščino in jo vzpodbuja k pazljivosti pri razpravljanji točec dnevnega reda. Na to predstavi na novo v ta okraj došle učitelje in učiteljice. Spominja se umrlega učitelja g. Josipa Kavšeka, ter ga priporoča v blag spomin. — Zapisnikarjem se po predlogu gosp. Dular-ja per acclam. volita nadučitelj Šest in učitelj Vranič, oba iz Metlike. — Namestnikom si gospod nadzornik ne voli nikogar, ker upa, da bode užé sam stvar rešil.

Na to sledé opazke nadzornikove. On izreče o napredku šolstva svojo zadovoljnost; vender bi se v marsikateri reči dalo še mnogo izboljšati. — O slovenskem jezikoslovji se še zmiraj na pravilne spise in na vaje »pisma pisati« premalo ozira. Na eni sami šoli je gosp. nadzornik zapazil, da so otroci v resnici pismo pisali, ga zavili, zapečatili, adresirali in da so se jim pokazale poštné nakaznice, listnice i. t. d. Nekateri odlašajo to na ponavljalno šolo. Učni smoter se mora v vsakdanji šoli doseči, tam se pa pouk le ponavlja in razširja. — Tudi v nemškem jezikoslovji naj se gleda na to, da se otroci bolj v govorjenji in prestavljanji urijo, kakor pa s pravili in teorijo. Nikdar pa naj učitelj ne pozabi nalog vestno popravljati! Bolje je, da se učencem dá manj nalog, a zahteva naj se strogo, da se te napravijo snažno in oddajo o pravem času. — Pri računstvu naj se v čveterorazrednicah naloge izvršujejo tudi v nemškem jeziku, ker nam to ukaže učni črtež, in ker se s tem nemško govorjenje zdatno pospešuje. Naloga naj se vselej ponovi, na kar še le sledi izpeljava računa. V računstvu naj se izdeljuje več nalog, ki se v praktičnem življenji čestokrat rabijo. Otrokom naj se do dobrega razloži metrična mera in vaga; če je šola še nima, naj se oskrbi. O starih vedrih in funtih se še mnogo čuje; to naj se opusti. Nekateri se predolgo zadržujejo pri eni vrsti računov, konečno pa časa zmanjka in najvažnejši in najpotebnejši računi se niso priučili n. pr. obrestni računi i. t. d. Tudi računske naloge se morajo popravljati. Pri reševanji nalog mora otrok povedati, kakó bode račun izdelal, povedati mora tudi »zakaj« bode takó naredil in ne drugače. Čisto naopačno je torej, če se učencu kar le pové: to bodeš soštel, to odštel i. t. d. — Ravno takó se mora učna snov v zemljepisji, zgodovini in natoroznanstvu takó razdeliti, da se vsaj najpotebnejše vzame. Nekateri učitelji se pečajo preveč z zgodovino starega veka, potem jim pa za srednji in novi vek časa primanjkuje, še manj pa se tedaj učenci seznanijo z avstrijsko zgodovino, v kateri bi pa morali največ vedeti. Drugi zopet v naravoslovji najraje obdeljujejo fiziko, drugi živalstvo, poleg tega pa zane-marjajo rastlinstvo in rudništvo. Učitelj naj gleda, da na podlogi šolskih knjig, ki obsegajo